

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตอบสนองทางเพศของสตรีภายหลังการคลอดบุตร

ผู้เขียน นางมณฑนา มณีโชติ

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การผดุงครรภ์ขั้นสูง)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร. พรรณพิไล ศรีอาภรณ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จันทรัตน์ เจริญสันติ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

สตรีภายหลังการคลอดบุตรมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกายและจิตสังคมซึ่งส่งผลให้การตอบสนองทางเพศของสตรีเปลี่ยนแปลงไปจากภาวะปกติ และอาจนำมาสู่ปัญหาสัมพันธภาพทางเพศกับสามีได้ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาหาความสัมพันธ์โดยการศึกษาย้อนหลัง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการตอบสนองทางเพศของสตรีภายหลังการคลอดบุตร และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตอบสนองทางเพศของสตรีภายหลังการคลอดบุตร เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนดจำนวน 203 ราย เป็นสตรีภายหลังการคลอดบุตรทางช่องคลอดเป็นเวลา 2 เดือน ที่พามาเข้ารับบริการตรวจสุขภาพและฉีดวัคซีนที่คลินิกสุขภาพเด็กดี โรงพยาบาลสระบุรี ระหว่างเดือนกันยายน พ.ศ. 2554 ถึง เดือนมกราคม พ.ศ. 2555 เครื่องมือในการศึกษา ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตอบสนองทางเพศของสตรีภายหลังการคลอดบุตร และ 2) แบบสอบถามการตอบสนองทางเพศของสตรีภายหลังการคลอดบุตร ที่ กรีทชาร์ตัน ปิยนันท์จรัสศรี, ทิพวรรณ เลียบสี่อตระกุล, กรีทชาร์ตัน สุนทรพันธ์, ธนพันธ์ ชูบุญ, และ เพ็ญจิตต์ มานพศิลา (Peeyanjarassri, Liabsuetrakul, Soonthompun, Choobun, & Manopsilp, 2008) แปลจากแบบสอบถามการตอบสนองทางเพศในสตรี (Female Sexual Function Index [FSFI]) ของ โรเซ็นและคณะ (Rosen et al., 2000) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา สถิติสหสัมพันธ์เพียร์สัน สหสัมพันธ์สเปียร์แมน สหสัมพันธ์แบบพอยท์ไบซีเรียล และสัมประสิทธิ์อัตรา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ค่าเฉลี่ยของคะแนนการตอบสนองทางเพศของสตรีภายหลังการคลอดบุตรอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 19.64$, S.D. = 5.34) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความต้องการทางเพศ ความตื่นตัวทางเพศ น้ำหล่อลื่นช่องคลอด การบรรลุจุดสุดยอดทางเพศ ความพึงพอใจทางเพศ และด้านความเจ็บปวดจากการร่วมเพศ มีคะแนนการตอบสนองทางเพศอยู่ในระดับปานกลาง

2. การตอบสนองทางเพศของสตรีภายหลังการคลอดบุตรมีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาคของแมลฟีเย็บ ($r = -.293$, $p < 0.01$) การมีผู้ช่วยเหลือในการเลี้ยงดูบุตร ($r = .142$, $p < 0.05$) และความต้องการทางเพศของสามี ($r = .189$, $p < 0.01$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการพยาบาลเพื่อส่งเสริมการปรับตัวของสตรีภายหลังการคลอดบุตรทั้งด้านร่างกายและจิตสังคม เพื่อให้มีการตอบสนองทางเพศภายหลังคลอดที่ปกติโดยคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องและการมีส่วนร่วมของสามี

Thesis Title Factors Related to Sexual Function Among Women After Childbirth

Author Mrs. Munthana Maneechot

Degree Master of Nursing Science (Advanced Midwifery)

Thesis Advisory Committee

Associate Professor Dr. Punnilai Sriareporn Advisor

Assistant Professor Dr. Jantararat Chareonsanti Co-advisor

ABSTRACT

Women after childbirth have both physical and psychosocial changes which may result in women's sexual function changing from normal to problems in sexual relation with their husbands. This was a retrospective descriptive correlational study. The purpose of this study was to study the sexual function of women after childbirth and factors related to their sexual function after childbirth. The purposive sample included 203 women who had a vaginal delivery 2 months ago and brought their babies for vaccination at the well-baby clinic at Saraburi Hospital from September 2011 to January 2012. The research instruments included 1) the factors related to the sexual function of women after childbirth questionnaire, and 2) the Female Sexual Function Index (FSFI) (Rosen et al., 2000) translated into Thai by Peeyananjarassri, Liabsuetrakul, Soonthornpun, Choobun, and Manopsilp (2008). Data were analyzed using descriptive statistics, Pearson correlation, Spearman correlation, Point biserial correlation coefficient, and Eta correlation statistics.

The results of this study revealed that:

1. The mean score of the sexual function of women after childbirth was at moderate level ($\bar{X} = 19.64$, S.D. = 5.34). Considering each aspect of sexual function, it was found that sexual desire, sexual arousal, vaginal lubrication, sexual orgasm, sexual satisfaction and pain during sexual intercourse were at moderate level.
2. The sexual function of women after childbirth was statistically significantly correlated with degree of perineum tear ($r = -.293$, $p < 0.01$), having babysitter ($r = .142$, $p < 0.05$), and husband's sexual desire ($r = .189$, $p < 0.01$).

These findings could be used as basic data for developing a nursing care plan to promote women's adaptation both physically and psychosocially to have normal sexual function after childbirth with consideration of related factors and participation of the husband.